

**PROGRAM RADA
NARODNE KNJIŽNICE U DUGOPOLJU
U 2026. GODINI**

1. Uvod

Narodna knjižnica kao mjesni prilaz znanju osigurava osnovne uvjete za cjeloživotno učenje, neovisno odlučivanje i kulturni razvitak pojedinca i društvenih skupina.

(IFLA-in / UNESCO-v Manifest za narodne knjižnice, 1994.)

Zadace narodne knjižnice:

- nabava, stručna obrada, čuvanje i zaštita knjižnične građe
- sakupljanje, organiziranje i davanje na korištenje informacija u svim oblicima
- osiguravanje pristupa lokalnim, regionalnim, nacionalnim i globalnim izvorima znanja i djelima mašte putem niza izvora, koji korisnicima omogućuju doticaj s različitim idejama, iskustvima i stavovima te stvaraju mogućnost za osobni kreativni razvoj pojedinca
- osposobljavanje za korištenje različitih informacijskih izvora
- organiziranje aktivnosti koje potiču kulturnu i društvenu svijest
- promicanje načela o slobodi mišljenja i slobodnom pristupu informacijama kao preduvjetu za uspješno i odgovorno sudjelovanje u građanskom demokratskom društvu
- poticanje svih kategorija pučanstva, počevši od predškolaca, na čitanje i korištenje knjižnice i knjižnične građe u cjeloživotnom učenju
- pomaganje pri oblikovanju i održavanju kulturnog identiteta zajednice
- sakupljanje, čuvanje i promicanje elemenata lokalne kulture
- kao središnja kulturna ustanova vodi i nadograđuje zavičajnu zbirku

Cilj:

Učiniti knjižnicu mjesnim obavijesnim i kulturnim središtem koje svojim korisnicima omogućava neposredan pristup svim oblicima znanja i informacija.

2. Vizija i misija Narodne knjižnice u Dugopolju

U skladu s navedenim zadaćama i ciljem narodnih knjižnica općenito, **vizija Narodne knjižnice u Dugopolju je:**

Biti kulturno središte mjesta i općine koje će svojim djelovanjem unaprijeđivati kvalitetu života u zajednici.

Misija Narodne knjižnice u Dugopolju

Narodna knjižnica je kulturna ustanova čija je osnovna djelatnost nabava, čuvanje i davanje na korištenje knjižne i neknjižne građe. Ona služi zadovoljavanju kulturnih potreba stanovništva, poticanju cjeloživotnog obrazovanja, informiranja, odlučivanja i demokratizacije društva. Osigurava svim stanovnicima Općine Dugopolje jednaku mogućnost pristupa svim vrstama informacija, širokom spektru znanja, svjetskoj i nacionalnoj kulturnoj baštini i raznovrsnim oblicima kulturne razonode kao osnovama za učenje kroz cijeli život, neovisno odlučivanje i kulturni razvitak pojedinaca i društvenih skupina. Značajna je uloga knjižnice kao mjesta koje sakuplja, čuva i daje pristup zavičajnoj građi (knjigama i realijama). Mjesno je sastajalište koje nudi brojne sadržaje za djecu i odrasle. Surađuje s drugim ustanovama i udrugama u zajedničkom nastojanju da se ostvari bogat kulturni, obrazovni, rekreativni, društveni program na dobrobit zajednice.

U ostvarivanju misije Knjižnica nastoji osigurati:

- Nabavljanje, obrađivanje, čuvanje i zaštitu knjižne i neknjižne građe
- Stvaranje navika čitanja i odlaska u knjižnicu
- Pružanje referentnih i referalnih usluga
- Pružanje pristupa računalima i internetu
- Programe za poticanje čitanja i pismenosti
- Kreativne radionice, društvene igre, kvizove i slične sadržaje za djecu i mlade
- Populariziranje knjižnične djelatnosti
- Otvorenost u vrijeme koje odgovara lokalnoj zajednici

- Korištenje prostora Knjižnice i za druge potrebe lokalne zajednice
- Sudjelovanje u realizaciji i organiziranju brojnih društvenih događaja
- Sustavno sakupljanje, čuvanje i izlaganje zavičajne građe.

3. Osoblje Narodne knjižnice u Dugopolju

Knjižničar svojim planom i programom rada te postavljenim zadaćama i ciljem rada knjižnice pridonosi kvalitetnoj organizaciji i funkciji knjižničnih i informacijskih usluga i zadovoljenju potreba korisnika.

Narodna knjižnica u Dugopolju ima dvije zaposlenice:

- ravnateljica Slavica Plazibat - VSS, magistra knjižničarstva
- na radnom mjestu Diplomirani knjižničar Kristiana Čelan - VSS, magistra knjižničarstva

Knjižničar obavlja sljedeće poslove:

- analizira resurse i informacijske potrebe zajednice
- razvija nabavnu politiku i sustave za knjižničnu građu
- izgrađuje zbirku, organizira građu i daje na korištenje
- katalogizira i klasificira građu
- podučava korisnike kako koristiti knjižnicu
- podučava informacijskim znanjima i vještinama
- pomaže korisnicima pri korištenju knjižničnom građom i informacijskom tehnologijom
- odgovara na referentne i informacijske upite služeći se odgovarajućim izvorima
- promiče programe čitanja i kulturna događanja
- sudjeluje u planiranju aktivnosti vezanih za javne potrebe Općine u kulturi
- sudjeluje u planiranju izgleda i opremanju knjižnice

- prati trendove u razvoju knjižničarstva i informacijskih usluga uključujući i novu tehnologiju

4. Knjižnični fond

Fond Narodne knjižnice u Dugopolju na 18.10.2025. broji 15241 primjerak, od čega je 14872 primjeraka knjižne građe, a 369 neknjižne. Zadovoljavajuće brojčano stanje fonda, prema Standardu za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj (NN 103/21) predviđa 3 primjerka građe po stanovniku, što je u slučaju Narodne knjižnice u Dugopolju približno 10.400 svezaka, prema tome knjižnica ima zadovoljavajuću veličinu fonda.

Također, prema navedenom Standardu potrebno je nabavljati 10 naslova serijskih publikacija, knjižnica ih pribavlja 12, te je i taj zahtjev ispunjen.

Tijekom 2025. provedena je revizija knjižničnog fonda, u skladu s pravilima i propisima, te je za otpis izdvojeno 1186 svezaka knjižne građe (7,84 % u odnosu na cjelokupni fond knjižnice) te 360 neknjižne građe (2,38 % u odnosu na cjelokupni fond knjižnice), ukupno 1546 primjeraka građe. Otpisani su oštećeni, dotrajali, zastarjeli i nekorišteni naslovi, te neki izgubljeni i nevraćeni primjerci. Ovako značajnim otpisom oslobođen je prostor za novopristigle primjerke te bolja dostupnost i preglednost propulzivnijeg dijela fonda.

5. Izvori financiranja

Stalni izvori financiranja su:

- proračunska sredstva osnivača (Općina Dugopolje)
- sredstva Ministarstva kulture Republike Hrvatske (Ministarstvo sudjeluje udjelom u sredstvima za nabavu knjižnične građe, 2025. to je iznos od 4.300,00 eura)
- vlastita sredstva

Povremeni izvori financiranja:

- prema natječajima za financiranje aktivnosti iz područja kulture: 2998,00 eura knjižnica je u 2025. realizirala prema javnom pozivu za opremanje ustanova u kulturi Splitsko-dalmatinske županije

- povremene donacije drugih pravnih osoba
- u 2025. Ministarstvo kulture i medija nadalje provodi otkup knjiga s popisa A i popisa B koje samo formira, te je knjižnica putem javnog poziva ugovorila namjenska sredstva za nabavu predviđene građe (3.800,00 eura realizirano je u 2025.)

6. Program rada za 2026 . godinu

U cilju zadovoljenja potrebnih uvjeta za kvalitetno provođenje djelatnosti narodne knjižnice, predlažemo sljedeći:

Program rada za 2026. godinu

Opći cilj: poticanje knjižnične djelatnosti i obogaćivanje kulturnog života u Općini Dugopolje

Poseban cilj: povećanje naslova knjižničnog fonda, praćenje suvremenih **tendencija** razvoja knjižničarstva, organizacija kulturnih i edukativnih sadržaja, usmjerenost na djecu i mlade te zavičajne teme

1. Povećanje broja korisnika – potpuno otvoren pristup svim stanovnicima Općine, s osobitim osvrtnom na mlađu populaciju.

Cijena godišnje članarine je 2,65 eura kuna za sve kategorije korisnika, te postoji mogućnost obiteljskog upisa (upis jednog člana uz naknadu i gratis upis ostalih članova uže obitelji). U cjeniku za 2026. iznos članarine i nadalje će biti **2,50 eura**. 2024. bilo je 562 upisana člana. U 2026. godini planira se upis oko 50 novih korisnika sljedeće strukture:

- djeca jasličke i vrtićke dobi
- učenici osnovne škole
- učenici srednjih škola
- studenti
- umirovljenici
- ostali individualni korisnici

Članarina vrijedi godinu dana od dana upisa.

2. Nabava knjižnične građe

1. Nabava građe u 2025.

U 2025. godini, do 18. listopada, nabavljeno je i inventarizirano 493 nova primjerka knjižne građe. Nabavljeno je 132 knjige na tisuću stanovnika (ukupno 3742 stanovnika). Da bi rast fonda bio u skladu sa Standardom za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, potrebno je nabavljati najmanje 200 knjiga na tisuću stanovnika što će do kraja tekuće 2025. godine biti realizirano.

2. Stanje fonda

a) Trenutno stanje knjižnog fonda je 14872 primjerka, sljedeće strukture:

- literatura za djecu – 35 %
- znanstvena i popularno-znanstvena literatura – 16 %
- beletristika – 46 %
- priručna literatura – 3 %

b) Trenutno stanje fonda neknjižne građe je 369 primjeraka.

U 2026. godini knjižnica ne planira nabavu AV građe zbog vrlo malog interesa za ovu vrstu građe, te općenito slabu dostupnost na tržištu.

c) Knjižnica nabavlja 12 naslova novina i časopisa.

3. Sredstva predviđena za nabavu knjižne i neknjižne građe u 2026. godini:

a) Općina Dugopolje: 4 300 Eura

b) Vlastita sredstva: 1 000 Eura

c) Za popunjavanje knjižničkog fonda natječemo se za sredstva Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske u iznosu od 4 300 Eura

Ukupno: 9 600 Eura

4. Nabava knjižnične građe u 2026. godini - specifikacija:

a) Sredstva općine i vlastita sredstva - ukupno 5 300 Eura

- novine i časopisi - 600 Eura
- knjige – 4 100 Eura
- e-knjige – 350 Eura
- igračke – 250 Eura

b) Sredstva Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske – 4 300 Eura

- novine i časopisi – 150 Eura
- knjige – 3 600 Eura
- e-knjige – 300 Eura
- igračke – 250 Eura

5. Kupnja knjižnične građe

U 2026. godini planira se nabava približno 680 jedinica građe kupnjom.

6. Otkup knjiga

Knjižnica se natjecala za sredstva po pozivu za iskaz interesa za otkup knjiga s popisa A i popisa B Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, prijavljeni iznos je 3.800,00 eura, a na taj se način planira nabava 170 primjeraka.

3. U sklopu **kulturno-animacijske** djelatnosti Knjižnica će na odgovarajući način obilježavati značajne događaje i obljetnice vezane uz osobe iz hrvatske i svjetske kulturne baštine, te putem izložbi, književnih susreta i predstavljanja knjiga promicati književno stvaralaštvo. Posebna pozornost posvetit će se promociji sadržaja zavičajnog i regionalnog karaktera. Planira se i održavanje (gostovanje) dvije kazališne predstave.

4. Rad s djecom i mladima – radionice

a) U 2026. predviđeno je održavanje **8 likovnih i 4 kreativne radionice** s djecom osnovnoškolskog uzrasta. Po potrebi će se pristupiti nabavi dodatnih sredstava za rad. Radovi će biti izloženi u Domu kulture te ustupljeni sudionicima.

b) Djeca znanstvenici – planira se održavanja 4 radionice iz STEM područja

c) sudjelovanje u organizaciji **Malih mačkara**

d) Organizacija **predstava za djecu** – planiraju se dvije predstave

5. Bilten prinova – bilten u kojem se korisnici mogu informirati o novim naslovima u Knjižnici. Bilten služi kao vodič u bogatoj ponudi novih izdanja iz različitih područja, ovisno o individualnim interesima korisnika. Novitete u knjižničnom fondu korisnici mogu pratiti i putem WebPac-a Narodne knjižnice u Dugopolju – online kataloga u kojem je moguće pretraživati knjižnični fond prema različitim kriterijima, moguće je izvršiti rezervaciju građe, ili kontaktirati s knjižničnim osobljem putem e-maila. Na web stranici knjižnice izdvojen je link za praćenje noviteta u fondu.

6. Stalno stručno usavršavanje knjižničara - sudjelovanje na seminarima i stručnim skupovima Centra za stalno stručno usavršavanje u županijskim matičnim knjižnicama i u NSK, te na webinarima, predavanjima i okruglim stolovima s tematikom iz područja knjižničarstva koje organiziraju druge knjižnice, ustanove i udruženja, kao i na radionicama i seminarima drugih relevantnih tijela.

7. Razvijanje mrežne stranice Knjižnice i upotpunjavanje vijestima i novostima, upućivanje na novosti u katalogu.

8. Sudjelovanje u manifestaciji **Noć knjige** u travnju – uz prigodan kulturno-animacijski program i pogodnosti za korisnike

9. Offline ljeto 2026. – igraonice i radionice za djecu školskog uzrasta, jednom tjedno tijekom ljetnih mjeseci

10. Sudjelovanje u organizaciji **Podmosorskih ljetnih večeri**

11. Kulturno-zabavni program **Knjige pod zvijezdama** – peto izdanje manifestacije

12. Obilježavanje **19. rođendana Knjižnice** 26. rujna 2026. - prigodnim akcijama (besplatan upis na taj dan, mali prigodni pokloni)

13. Sudjelovanje u programu obilježavanja **Dana općine** prigodnim književnim, likovnim i kazališnim gostovanjima. Planira se održavanje književno-likovne kulturne večeri „Glas na riječ“, likovne izložbe te kazališne predstave.

14. Sudjelovanje u manifestaciji **Mjesec hrvatske knjige (15. listopada - 15. studenog 2026.)** prigodnim akcijama i događanjima.

15. Izdavačka djelatnost – predviđeno je objavljivanje knjige dječjih radova

16. Obnova prostora i opreme narodne knjižnice i pridruženih prostora – obnova kupaoničke opreme, električnih uređaja, nabava dvaju radnih stolaca za pult i ured

7. Zakonska osnova

Zakon o lokalnoj samoupravi, Zakon o ustanovama, Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti, Statut Općine Dugopolje, Statut Narodne knjižnice u Dugopolju, Standard za narodne knjižnice u RH, IFLA-in / UNESCO-ov Manifest za narodne knjižnice, IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za razvoj službi i usluga u narodnim knjižnicama

8. Potrebna sredstva

Za realizaciju ovog programa planira se ukupno 139.100,00 eura:

Općina Dugopolje: 128.500,00 eura

Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske: 8.100,00 eura

Vlastita sredstva, donacije i ostali prihodi: 2.500,00 eura

9. Mjerila uspješnosti

Osiguravanje redovnog rada Knjižnice, povećanje naslova knjižničnog fonda, povećanje broja korisnika, obavljanje posebnih navedenih programa, praćenje Standarda za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj.

Ravnateljica

Slavica Plazibat, mag.bibl.

U privitku:

Financijski plan Narodne knjižnice u Dugopolju za 2026. godinu i projekcije za 2027. i 2028. godinu

Sadržaj:

1. Uvod	2
2. Vizija i misija Narodne knjižnice u Dugopolju	3
3. Osoblje Narodne knjižnice u Dugopolju	4
4. Knjižnični fond	5
5. Izvori financiranja	5
6. Program rada za 2026. godinu	7
7. Zakonska osnova	12
8. Potrebna sredstva	12
9. Mjerila uspješnosti	12